

Tisková zpráva

Lucemburk 5. února 2020

Opatření EU v oblasti používání pesticidů nedosáhla podle auditorů velkého pokroku

Pokrok při měření a snižování rizik spojených s používáním pesticidů v EU byl omezený, uvádí se v nové zprávě Evropského účetního dvora. Několik členských států mělo při provádění směrnice o udržitelném využívání pesticidů zpoždění a pobídky, která mají motivovat zemědělce k uplatňování alternativních metod, jsou stále nedostatečné. Evropská komise také není s to přesně monitorovat účinky a rizika plynoucí z používání pesticidů, tvrdí auditoři.

Přípravky na ochranu rostlin („pesticidy“) se používají k ochraně plodin před škodlivými organismy, škůdci a chorobami. Mezi tyto přípravky patří insekticidy, fungicidy a herbicidy, které mohou zatěžovat životní prostředí a ohrožovat lidské zdraví. Od roku 1991 má EU společná pravidla pro jejich schvalování a použití a v roce 2009 přijala směrnici o udržitelném používání pesticidů. Auditoři posuzovali, zda opatření EU v této oblasti byla úspěšná.

Několik členských států provedlo tuto směrnici ve vnitrostátním právu pozdě a proti dvěma členským státům bylo v roce 2012 zahájeno řízení o nesplnění povinnosti. Auditoři také zjistili, že Evropská komise patřičně nezkontrolovala úplnost a správnost provedení. Například ne všechny členské státy začlenily do vnitrostátního práva požadavek, aby zemědělci uplatňovali integrovanou ochranu rostlin. Auditoři však uznávají, že od roku 2016 Komise zintenzivnila opatření směřující k tomu, aby provedení směrnice o udržitelném používání pesticidů prosadila.

Integrovaná ochrana rostlin se vedle požadavků směrnice stala nyní pro zemědělce povinnou. Integrovaná ochrana rostlin znamená, že pesticidy by se měly používat pouze tehdy, pokud prevence a jiné metody selhávají nebo jsou neúčinné. Chybí však jasná kritéria a specifické požadavky, které by pomáhaly prosazovat a zajistit soulad s jejími zásadami. Zároveň byla vytvořena kategorie „přípravky na ochranu rostlin představující nízké riziko“. Prozatím však bylo ze 487 účinných látek schváleno pro použití jako nízkorizikové pouze 16 z nich (3%), což je nedostatečné, upozorňují auditoři.

Připomínají také, že zemědělci mají malou motivaci snížit svou závislost na pesticidech. Uplatnění zásad integrované ochrany rostlin není totiž podmínkou pro obdržení plateb ze SZP.

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

„Evropská komise nebyla zatím schopna výrazně snížit a řídit rizika spojená s používáním pesticidů zemědělci“, řekl člen Evropského účetního dvora Samo Jereb odpovědný za tuto zprávu. „Nová společná zemědělská politika, která vstoupí v platnost v roce 2021, byla příležitostí tuto problematiku patřičně vyřešit, ale bohužel tato příležitost byla promarněna.“

Auditoři zjistili, že statistiky o účinných látkách a jejich využívání zveřejněné Komisí (Eurostatem) nebyly natolik podrobné, aby byly směrodatné. Podobně údaje, které předložily členské státy, nejsou zatím dostatečně sladěny nebo nejsou aktuální.

Přestože některé členské státy vypracovaly vnitrostátní ukazatele pro měření rizik a dopadu, tyto ukazatele nejsou v rámci EU srovnatelné. Původní pokusy Komise takové ukazatele vypracovat pro celou EU byly kvůli nedostatku relevantních údajů neúspěšné. První dva celounijní ukazatele rizik byly zavedeny teprve v listopadu 2019, deset let po přijetí směrnice, a ani jeden z nich nezohledňuje, jak, kde a kdy se pesticidy využívají. Komise proto stále nemá spolehlivý důkazní základ, aby mohla posoudit, zda směrnice dosáhla cílů EU, pokud jde o udržitelné využívání pesticidů, uzavírají auditoři.

Jelikož Evropská komise v současné době vyhodnocuje právní předpisy v této oblasti, a to v kontextu rostoucích obav veřejnosti i parlamentních jednání, auditoři doporučují:

- ověřovat integrovanou ochranu rostlin na úrovni zemědělských podniků;
- umožnit, aby integrovaná ochrana rostlin byla spojena s platbami v rámci nové SZP;
- zlepšit statistiky týkající se přípravků na ochranu rostlin;
- vypracovat lepší ukazatele rizik.

Poznámky pro redaktory

Zvláštní zpráva č. 5/2020 „Udržitelné využívání přípravků na ochranu rostlin: pokrok v měření a snižování rizik je omezený“ je k dispozici na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu) ve 23 jazycích EU.

EÚD zveřejnil v roce 2019 zvláštní zprávy na podobná témata, a to o [politice EU v oblasti bezpečnosti potravin](#) a [kontrolním systému EU pro ekologické produkty](#). Letos plánujeme zveřejnit také zvláštní zprávy o [biologické rozmanitosti v zemědělství](#) a o opylovačích.

EÚD předkládá své zvláštní zprávy Evropskému parlamentu a Radě EU a také dalším zainteresovaným stranám, jako jsou národní parlamenty, subjekty působící v příslušném odvětví a zástupci občanské společnosti. Velká většina doporučení, která předkládáme ve svých zprávách, je uvedena do praxe.

Tiskový kontakt pro tuto zprávu

Vincent Bourgeois – E: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47502 / M: (+352) 691 551 502